

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____

din _____
Chișinău

**Cu privire la aprobarea proiectului de lege
pentru modificarea și completarea unor acte legislative**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Prim-ministru

PAVEL FILIP

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

pentru modificarea și completarea unor acte legislative

Art. I. – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985-XV din 18 aprilie 2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, 72-74, art. 195), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 134¹¹, după textul „279²” se introduce textul „, 279³”.

2. Articolul 279¹:

titlul articolului va avea următorul cuprins:

„**Art. 279¹.** Recrutarea, instruirea, beneficierea de instruire sau acordarea altui suport în scop terorist”;

articolul se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) Beneficierea de instruire în scop terorist, adică obținerea de cunoștințe sau deprinderi practice de la o altă persoană cu privire la fabricarea sau utilizarea dispozitivelor ori substanțelor explozive, a armelor de distrugere în masă, a dispozitivelor ori materialelor radioactive, a armelor de foc ori a altor arme sau substanțe nocive ori periculoase sau cu privire la alte metode ori tehnici specifice, realizată cu scopul de a comite sau a contribui la comiterea unei sau mai multor infracțiuni cu caracter terorist,

se pedepsește cu închisoare de la 4 la 8 ani cu sau fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 4000 la 7000 unități convenționale cu lichidarea persoanei juridice.”

3. Codul se completează cu articolul 279³ cu următorul cuprins:

„**Articolul 279³** Călătoria peste hotare în scop terorist

(1) Călătoria peste hotare în scop terorist, adică călătoria către un stat care nu este statul de reședință sau statul a cărui naționalitate o deține persoana, în scopul planificării, pregătirii, săvârșirii ori participării la infracțiuni cu caracter terorist sau pentru a instrui în scop terorist ori a beneficia de instruire în scop terorist

se pedepsește cu închisoare de la 3 la 7 ani.

(2) Organizarea sau facilitarea călătoriei peste hotare în scop terorist

se pedepsește cu închisoare de la 3 la 6 ani cu sau fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani, iar persoana juridică se sancționează cu amendă în mărime de la 3000 la 7000 unități convenționale cu lichidarea persoanei juridice.”

Art. II. – Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr.122-XV din 14 martie 2003 (republicat în Monitorul Oficial al R. Moldova, 2013, nr. 248-251, art. 699), cu modificările și completările ulterioare, se completează după cum urmează:

1. La articolul 132⁸ alineatul (2), după textul „art. 279² alin.(3) lit.b)” se introduce textul „art. 279³”.

2. La articolul 134² alineatul (2), după textul „art. 279¹” se introduce textul „art. 279³”.

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative
(Codul penal al Republicii Moldova nr. 985-XV din 18 aprilie 2002, Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003)

Prezentul proiect de lege a fost elaborat de către Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova, în vederea executării obligațiilor ce derivă din semnarea, la 21 martie 2016, a Protocolului adițional la Convenția Consiliului Europei privind prevenirea terorismului. Totodată, proiectul vizat urmărește scopul asigurării realizării măsurilor de prevenire și combatere a terorismului și altor forme violente de extremism, precum și implementării standardelor internaționale în domeniu.

Terorismul comportă un caracter global, reprezentînd un pericol crescînd la adresa drepturilor omului, democrației și supremației legii. Unul din cele mai problematice aspecte al acestui fenomen îl constituie faptul că terorismul nu se limitează doar la zone geografice delimitate și nu afectează doar state izolate. În pofida eforturilor comunității internaționale, acest flagel a reușit să răzbată chiar și în statele îndepărtate de zonele de conflict, determinînd o recrudescență a amenințărilor teroriste.

La momentul actual, principala tendință negativă înregistrată în majoritatea statelor lumii privește fenomenul așa-numitor combatanți teroriști străini („*foreign terrorist fighters*”), prin care se înțeleg persoanele care pleacă în alte state decît cele ale căror resortisanți sunt, în scopuri teroriste. Combatanții teroriști străini comportă un pericol deosebit deoarece prezența acestora amplifică intensitatea și durata conflictelor, dar în special, datorită amenințării pe care o reprezintă pentru securitatea statelor de origine sau de tranzit.

Reglementările în privința acestei categorii de persoane izvorăsc din Rezoluția 2178 (2014) a Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite, care definește conceptul de *combatanți teroriști străini*. Mai mult decît atât, Rezoluția 2178 prevede că statele membre trebuie să asigure în legile și reglementările lor interne, urmărirea penală și sancționarea, proporțional cu gravitatea infracțiunii, a faptelor cetățenilor sau rezidenților acestor state, care părăsesc teritoriul național și se îndreaptă spre alte state, în scopuri teroriste.

Este de menționat faptul că la nivel regional, statele europene au adoptat aceeași poziție față de fenomenul combatanților străini, exprimînd opinia privind necesitatea consolidării cadrului legal internațional în domeniul prevenirii și combaterii terorismului. Acest fapt s-a soldat cu elaborarea și adoptarea unor noi instrumente menite să acopere lacunele ce pot fi utilizate de teroriști și să asigure conformitatea prevederilor legale cu cerințele timpului.

În acest sens, în cadrul sesiunii ministeriale a Comitetului de miniștri al Consiliului Europei din 19 mai 2015 a fost adoptat Protocolul Adițional la Convenția Consiliului Europei privind prevenirea terorismului, adoptată la Varșovia la 16 mai 2005 și ratificată prin Legea nr. 51-XVI din 07.03.2008. Actul menționat de asemenea prevede incriminarea călătoriilor peste hotare în scopuri teroriste, cât și beneficierea de antrenamente pentru terorism.

Urmînd aceeași ordine de idei, sub egida OSCE a fost organizată la Viena în perioada 30 iunie-1 iulie 2015, o Conferință la tema „Combaterea instigării și recrutării combatanților teroriști străini”. În cadrul evenimentului vizat, care a întrunit experți din cadrul organelor de stat și a societății civile, a fost analizată necesitatea și oportunitatea incriminării deplasărilor peste hotare, în scopuri teroriste, a cetățenilor sau rezidenților unui stat. S-a stabilit astfel, că la implementarea și realizarea acestor măsuri, îndubitabil, urmează a fi luate în considerație toate garanțiile privind respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Necesitatea modificării legislației penale a Republicii Moldova derivă din faptul, că instrumentele legale trebuie să fie actualizate și completate pe măsura modificării situației sociale și a conjuncturii formate. Fiabilitatea și efectivitatea acestora trebuie îmbunătățită în măsură să facă față noilor evoluții și tendințe pe palierul de securitate.

Această exigență capătă o conotație specifică la nivel regional, imperativitatea acesteia rezultînd din starea de securitate existentă pe continentul european. În a doua jumătate a anului 2014 numărul combatanților teroriști străini antrenați în conflictele armate din Siria și Irak constituia circa 20 000 de persoane, dintre care aproximativ 3500 erau cetățeni din statele europene. Conform datelor ONU, la moment există peste 25 000 de combatanți străini din peste jumătate din țările de pe glob care sunt afiliați entităților teroriste. Prezența acestora este concentrată preponderent în Irak și Siria, înregistrînd o tendință problematică de agravare în Libia.

Un alt argument concludent și elocvent decurge din situația regională din spațiul CSI, cât și din evenimentele recente privind identificarea unor cetățeni ai Republicii Moldova suspectați de implicare în activități teroriste în zonele de conflict din Orientul Apropiat.

Sanționarea călătoriilor peste hotare în scop terorist reprezintă cea mai recentă măsură de prevenire a fluxului de combatanți teroriști străini, adoptată deja în unele state. Este de menționat faptul, că o serie de state europene prevăd această măsură în planurile de acțiuni, elaborarea reglementărilor concrete fiind la stadiul de proiect în derulare (Franța, Olanda, Marea Britanie, Belgia, Germania, Danemarca).

Incriminarea faptelor de călătorie peste hotare în scopul planificării, pregătirii, săvârșirii ori participării la infracțiuni cu caracter terorist, sau pentru a instrui în scop terorist, ori de a beneficia de antrenamente în scop terorist, cât și organizarea și facilitarea acestor deplasări constituie o necesitate stringentă și actuală. Aceasta se fundamentează pe pericolul social pe care îl reprezintă această categorie de persoane radicalizate și recrutate, care au decis să plece în alt stat decât statul de naționalitate sau reședință, urmărind scopul desfășurării unor activități teroriste.

În vederea prevenirii și combaterii fluxului de combatanți teroriști străini, un număr de state europene au încercat implementarea prealabilă a unor măsuri mai puțin intruzive, de natură administrativă. Printre acestea se numără anularea și confiscarea actelor de identitate și revocarea cetățeniei. Cu toate acestea, practica a dovedit și statele au recunoscut că eficacitatea unor astfel de măsuri nu a fost confirmată.

Un alt aspect inovator al prezentului proiect constă în incriminarea faptelor privitoare la beneficierea de antrenamente în scop terorist. În acest sens, este de menționat faptul că pînă la momentul de față, erau incriminate doar faptele ce țin de acordarea de antrenamente pentru terorism. Evoluția situației de securitate, analiza factorilor care determină și influențează proliferarea activităților teroriste au demonstrat rolul determinant nu doar al antrenamentului activ (oferirea), dar și al antrenamentului pasiv (beneficierea) în alimentarea și dezvoltarea activităților teroriste. Din aceste considerente, în vederea prevenirii oportune și combaterii adecvate a fenomenului în cauză, se impune necesitatea lichidării tuturor condițiilor care cauzează și favorizează dezvoltarea și desfășurarea activităților teroriste.

Avînd în vedere caracterul restrictiv și intruziv al modificărilor de față, acestea constituie totuși o limitare legală exercițiului drepturilor și libertăților omului, deoarece situațiile excepționale care le-au generat pretind un răspuns pe măsură. Consiliul ONU pentru Drepturile Omului nu exclude o asemenea posibilitate, ci doar atenționează asupra condițiilor în contextul cărora se vor realiza aceste limitări.

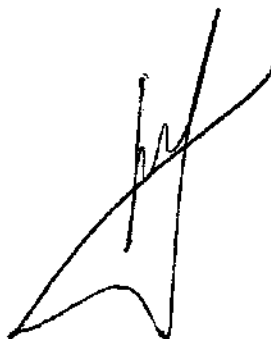
În acest sens, în Raportul Înaltului Comisar ONU pentru drepturile omului privind protecția drepturilor omului și a libertăților fundamentale în activitatea de combatere a terorismului, din 19 decembrie 2014, este menționat faptul că deși dreptul la libertatea de mișcare nu este absolut, limitările impuse acestuia trebuie să fie legale, să urmărească un scop legitim, să fie proporționale și necesare pentru atingerea scopului urmărit.

În partea ce ține de modificările aduse Codului de procedură penală, completările respective se impun din considerarea gradului de pericol social pe

care îl reprezintă infracțiunile vizate. Măsurile speciale de investigație, în special - interceptarea și înregistrarea comunicărilor, subiect al unui strict proces de control și supraveghere, reprezintă un instrument vital și indispensabil în lupta contra terorismului. Faptele socialmente-periculoase respective reprezintă o gravă amenințare la adresa securității naționale și internaționale, a drepturilor omului și a bunăstării sociale, ceea ce justifică o asemenea intruziune.

Realizarea și implementarea reglementărilor de față nu necesită cheltuieli financiare sau de altă natură.

În contextul celor expuse mai sus, considerăm oportun și imperativ operarea unor asemenea modificări în legislația Republicii Moldova. Adoptarea și implementarea acestor prevederi se impun în vederea respectării obligațiilor internaționale și armonizării cadrului legal național în sensul reglementărilor și standardelor în domeniu, adoptate în cadrul Organizației Națiunilor Unite și a Consiliului Europei. Nu în ultimul rînd, proiectul de lege urmărește și scopul prevenirii recidivei unor asemenea fapte în Republica Moldova și evitării survenirii unor amenințări la securitatea națională la întoarcerea în țară a categoriilor de persoane menționate.

Alexandru BALAN
Director adjunct